

LSSR Mokslo Akademijos
Bibliotekos Direktorius

Vilnius.

Visų šalių proletarių vienykštis!

Zarasai.

Nr. 42 (92)

Eina nuo 1945 m.

PERGALĖ

LITUOS KP(b) ZARASŲ APSKRITIES KOMITETO IR
ZARASŲ APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Pilnai išpildyti trečiojo LLKJS suvažiavimo nutarimus

Gegužės mėnesyje lykės pagalba buožinėms—nacionalistinėms gaujoms. Tik dėl bolševistinio nebudrumo Dusetų valsčiaus komjaunuolių galėjo tas įvykti.

Eilė komjaunimo organizacijų, Smalvų, Dūkšto, Rimšės ir kitų valsčių, neteklia jokio pagalbos mokytojams ir valsčiaus vykdant komitetams pasiruošiant naujiems mokslo metams.

Daugelis nesimokančių vaikų nepaimta įskaiton. Mokyklų remontas praeina labai silpnai, kurios neruošiamos, o šiame visame komjaunuolai gali daug ką padėti.

Komjaunimo organizacijų įgomių buvo pravesta gyventojų tarpe paskolos pasirašymas TSRS liudies ūkio atstatymui 489300 rub. sumoje ir surinkta 95650 rub. grynais.

Ypatingai pasižymėjo šiame darbe Dusetų valsčiaus komjaunuolai dr. dr. Namajūnas, Stalemeikaitė, Ivanovaitė. Didelį aiskinamąjį darbą aiskinan penkmečio planą liaudies ūkiniui atstatyti bei išvystyti pravedė Imbrado valsčiaus komjaunimo organizacija (kur komsorgė dr. Fedaškevičiūtė). Agitatoriai—komjaunuolai dr. dr. Kiseliavas, Ivanovaitė ir kit., pravedė valsčių tarpe susirinkimus bei paskalbėjimus aiskinančiu penkmečio planą. Imbrado komjaunimo organizacija suteikė didelę pagalbą valsčiui, pristatant pieną ir kitus produktus valstybei.

Už išpildymą pirmojo penkmečio pieno plano Imbrado valsčiui įteikta LKP(b) Zarasų apskrities Komiteto ir apskrities Vykdomojo Komiteto pereinamomyje Raudonoji Vėliava, kurios iškovojimui didelį darbą atliko komjaunuolai.

Tačiau reikalinga pažymėti, kad didelė dalis LLKJS trečiojo suvažiavimo uždavinii komjaunimo organizacijose lieka dar neišpildytų. Daugelis komjaunimo organizacijų neveda tinkamo masinio aiskinamojo darbo, komjaunuolių ir nesajunginio jaunimo tarpe, nukreipto fašistinio nacionalinio palepių ir jų ginkluotų gaujų atidengimui.

Dusetų gimnazijoj ilgą laiką dirbo nacionalistinė nelegali jaunimo organizacija, kuri vedė antitarybinę agitaciją ir teikė nutarimas būtų išgivendintas.

PIENO PARUOŠŲ PIRMŪNAI

Pieno pristatymp temperai daugelyje apylinkių pastaruoju metu ēmė sparčiai kilti ir daugelis naujakurių ir valstiečių jau atliko pieno pristatymp užduotį iki birželio mėn. virš plano.

Mūsų apskrities valstiečiai turi sekti savo kaimynų pavyzdžiu ir artimiausiu laiku atlikti valstybines prievoles. Prieš laiką įvykdymadi valstybines užduotis padėsime greičiau atstatyti mūsų sugriautąjį kraštą, pakelti visų darbo žmonių, tuo pačiu ir savo, gyvenimo lygi.

G. Stankūnaitė.

TARYBŲ SĄJUNGOS DIDVYRĖ

(Marijos Melnikaitės mirties 3 metų sukakčiai)

Vokiškieji fašistiniai grobikai, užpuolę mūsų didžiąjį šali, žengė tollyn į rytus grobdami ir degindami mūsų tarybinius miestus ir kaimus, žudė ir degino tarybinius gyventojus; senelius moteris ir vėlus. Šis jų žvėriškas elgesys tarybiniu žmonių širdyse sukelė didžiausią neapykantą priesui. Tarybine liadis, pamesdama savo gyvenamuosis namus, ēmė trauktis toliau į rytus, stojo į Raudonosios Armijos eiles ir ēmė keršyti prienams.

Zarasų miesto jaunuolė—komjaunolė Marytė Melnikaitė, kaip ir lietuviškieji nacionalistai. Marytė daugelis mūsų Tarybinės Lietuvos jaunuolių, neliko priešo okupuotoje teritorijoje, nesigailėjo savo jaunystės ir ateities, savo tévę ir taikliai mušė priesą kolei pristigo šaudmeny. Po minutės Marytė liko su granata kuria norėjo susispręsti, bet toji nesprogo ir Marytė atsidurė plėškų rankose, kurie ją atidavė į gestapo rankas.

Neužigol Marytė vėl savo gimtinės apylinkėse, bet jau ne tévynuose, o didžiauose miškuose, „Kestučio“ būrio partizanė, tarybinės liudies gynėja didžiausias kėjosi išgaudi iš Marytės apie likuonius grobikams priešas.

Sunkios buvo dienos fašistiniams patriotų tikslą. Bet viskas buvo veltui, vokiškasis gestapas nieko neišgavęs, nusprenęs Marytė karti ir 1943 m. liepo 13 d. baltaplaukė mergaitė atsidurė ant kartuvių. Taip baigė tarybinę patriotę—jaunuolę Marytė Melnikaitė savo gyvenimą.

Marytės Melnikaitės prieitas sunksus kovos kelias ir didvyriška mirtis, mušant hitlerinius okupantus, įkvėpę Tarybų Lietuvos jaunimą į naujas laimėjimus atstatant fašistinės grobikų segriautų kraštą. Jau nos didvyrės — patriotės vardas amžinai skambės plėčioje Tarybinėje šalyje nuo Klaipėdos ligi Vladivostoko. Ji žuvo, tačiau jos darbai ir begalinė meile darbo liudžiai ir savo Tévynėi liks mums pavyzdžiu.

Tebūna tau Marytė lengva Lietuvos žemelė. Amžina garbė didvyriams kritusiems kovoje už mūsų tarybinės Tévynės laisvę iš nepriklausomybės.

A. Bobrovas
būv. „Kestučio“ būrio partizanas

Garbingoji Vilniaus išvadavimo suaktis

Lygiai prieš dviejuos metus, kariuomenė ir pavakary prasidėjo šturmas. Vokiečiai, jausdami paskutines savo valandas, įniršiusi gynés, tačiau mūsų tankistai apėjė Vilnių iš pietvakarių, o pėstininkai iš šiaurės vakarų, uždarė geležinėmis replémis vokiečių įgulą esančią Vilniuje. Vokiečiai metė pastiprinimui oru desantą, tačiau jis zenitinė kulkosvaidžių ir pėstininkų ugnimi buvo sunaikintas. Vilnių gynë rinktiniai vokiečių kariuomenės daliniai, tačiau po dviejų su puse valandų mūšio liepos mėn. 13 d. Vilnius buvo galutinai isvalytas nuo hitlerinių okupantų.

Fašistai neteko Vilniuje 8.000 kareivių ir karininkų užmuštais, o 5.000 buvo palimta į nelaisvę. Raudonajai Armijai čia teko trofėjai: 156 pabūklai, 68 tankai bei vikšriniai pabūklai, 1.500 automobilių, 300 kulkosvaidžių, 7.000 šautuvų, 56 sandėliai su ginkly ūdmenimis ir 97 su kariniu turtu bei maistu ir 6 traukinių su kroviniu ir kit.

Prie Vilniaus išvadavimo prisidėjo ir Lietuvos partizanai. Vilniaus miesto gatvėmis ranka rankon su Raudonosios Armijai kariais kovėsi ir Adomo Mickevičiaus vardo būrio partizanai.

Su meile ir pagarba prisimins Lietuvos darbo žmonės didvyrių vardus, kaip armijos generolas Černiachovskis, generolai majorai Aslanovas, Kalininas, Tarybų Sąjungos Didvyris generolas majoras generolo Kazarijanas.

Amžinai bus dėkinga Lietuvos liudis Raudonajai Armijai ir didžiam Stalinui už išvadavimą iš vokiškosios vergijos.

Niekuomet neužmirš lietuvių tauta vokiečių padarytų skriaudų Lietuvai. Tai jie, vokiškieji grobikai, sunaikino gražuoli, senajį Gedimino miestą. Tai jie, fašistiniai budeliai, Paneriuose susaudė tūkstančius Lietuvos darbo žmonių. Tai jie, hitleriniai okupantai, norėjo pavergti ir išnaikinti lietuvių tautą.

Tačiau nežiūrint vokiškų banditų padarytų skriaudų Vilniaus miestui jis greitai, padendant broliskoms respublikoms, atsistato. Jau atstatyta ir veikia eilė įmonių, o dar kita eilė baigiamā atstatyti. Per šiuos paskutinius du metus Vilnius žymiai pagražėjo, atsistatė ir vėl senoje mūsų sostinėje verda pilnu tempu gyvenimas.

Ketvirtuojo stalininio penkmečio plano įvykdymo laikotarpyje Vilnius visai pasikeis. Bus atstatyti senos, vokiečių sugriauntos, įmonės ir pastatyti naujos. Vilnius atsikels į kultūriniai. Bus pastatyta daug nauju mokyklų, ligoninių, teatrų ir kitų pastatų.

Tarybų Lietuvos darbo žmonės, bolševikų partijai ir didžiam Stalinui vadovaujant, dėl visas pastangas greitesniams Vilnius ir viso mūsų krašto atstatymui.

V. Šileikis
Ats. leitenantas

IŠKOVOJO PEREINAMAJĄ Raudonąjį Vėliavą

Imbrado valsčiaus valstiečiai, valstiečiai savo isipareigojanus vykdymams ketvirtojo stalinio išpildė ir š. m. liepos mėn. 8 d. penkmečio planą ir Lietuvos Ministerijos Tarybos ir LKP (b) Centro Komiteto nutarimą dėl socialistinio domojo Komiteto pereinamoji Raudenkyniavimo išplėtimo pieno donojo Vėliava. Valstiečiai deko-privalomųjų pristatymų vaistystei dami partijai ir vyriausybei už planą išveldytį prieš laiką, ši tokį aukštą ivertinimą pasižadėjo natarimą apsvarstę savo susirinkimuose ir išsijungę į sočlenktynes isipareigodami prieš laiką atskaitytis su pieno privalomaisis pristatymais pirmajame pusmetje ir niekam neatiduoti pereinamosios Raudonosios Vėliavos.

Paukštystė.

Agronomo patarimai

DIDELIS PAVOJUS BULVIU AUGINTOJAMS

Mūsų kultūrinis augalus puola virsta Ieliukėmis ir pô savaitės išairūs kenkėjai, sunaikindami didesnę ar mažesnę dalį derliaus. Pats pavojingiausias kenkėjas, kuris gada išimtinai vien bulvių pasėlius, yra kolorado vabalas. Iki šiol mūsų krašte jis dar nebuvu žinomas. Bet paskutiniu metu plačiai išplėtęs Vakary Europoje, priartėjо ir prie mūsų respublikos, o kartu ir prie visos Tarybų Sąjungos sienų. Yra žinių, kad šis vabalas jau pasirodė Rytpriūsuose ir Lenkijoje ir iš ten įmigruojo į mūsų kraštą. Labai svarbu, kad šio kenkėjo pasirodyimas būtų laiku pastebėtas ir jau pradžioje imtasi skubiu ir griežtu priemonių jam likviduoti. Priešingu atveju nukentėtų bulvių augintojai, o kartu ir visa šalis, nes bulvių derlių gali sunaikinti net iki 100%.

Pats kolorado vabalas gal kiek primena borūžę, bet tik šiek tiek didesnis. Turi 10–12 mm ilgio, kūno paviršius gelsvos spalvos, dažnai nuo švesiai geltonos iki molinės. Dengavieji sparnai kieti ir turi charakteringų 10 juodų dyžių.

Žiemą praleidžia žemėje ir pavasarį, kai orai atšyla, išlenda į paviršių ir ima ieškotis naujo maisto. Geriausias jau maistas jauni bulvių daigai, kuriuos apipuola ir sunaikina. Pet jis nevengia ir suaugusių bulvienoju kenkia tiek pats vabalas, tiek jo viškrai.

Vabalai veisiasi kiaušinėliais, kuriuos jie deda maždaug 2 savaitės po bulvių sudygimo. Po keletos dienų iš kiaušinėlių išsirita lervos – kirmėnai, kurie pasižymi nepaprastu ēdrumu, ir, jeigu jų didesnis kiekis, greit nugriaudžia visus bulvių lapus.

Jeigu bulvienojai jau paauge, lervos laikosi jų viršūnėje, kur lapai mininkščesni, ir tokiu būdu pirmiau nukenčia viršutiniai lapai. Pradžioje lapuose išgriaudžia skyles, o vėliau nugriaudžia ir pačius lapus. Kartais lervos nugriaudžia visus bulvienojus, ir bulvių laukas atrodo tartum nuganytas.

Jeigu tokis užpnolimas išyksta tada, kai bulvių gumbai dar neužsimerge, visas derliaus žuva.

Suaugusios lervos lenda į žemę,

Baikime atskaitytis su ketvirtojo penkmečio vals-tybine paskola

Dar nesenai buvo realizuota ketvirtojo penkmečio valstybinė paskola, tačiau dar ne visi yra pilnai su ja atsiškaityę. Kiekvienas pilietis, pasirašę šią paskolą, turi atsiminti, kad jis savo sustaupomis prisideda prie greitesnio liaudies ūkio atstatymo ir išvystymo, kad greičiau padeda atskaitytis su valstybe įnešamas pasirašytą sumą.

Be to, paskolintos lešos nenuenau veltui. Pavz, trečiąjį karo paskolą pasiraše piliečiai gavo gerus laimėjimus: drg. drg. Sergedėjėvas išlošė 500 rub., Lebedėvas – 500 rub., Stankevičienė – 1'000 rub., Dručinius – 1'000 rub., Ivanovičė – 500 rub.

A. Naras.

ŠIENAS VALSTYBEI.

Zarasų apskrities šieno priėmimo punktuose jau pasirodė pirmieji vežimai su šieno privalomais prisatyais valstybei.

Kiekvienas doras valstietis skubiai atskaitytis pirmoje eilėje su valstybe. I Dūkšto valsčiaus šieno priėmimo punkta valstiečiai pradėjo vežti iš visų valsčių šieną.

Geriausiai atlieka šieno privalomus pristatymus Rimšės valsčiaus valstiečiai, kurie jau iki 10 d. pristatė 2.247 kg. šieno valstybei. Neblogai vyksta šieno privalomieji pristatymai ir kituose valsčiuose, kaip Smalvų ir Dūkšto. Plogiausiai atskaito šieno privalomaisis pristatymais salvalstye Salako valsčius, kuris iki liepos 10 d. vos tepristatė 200 kg. šieno.

Iki liepos 10 d. Dūkšto valsčiaus šieno priėmimo punktas priėmė 4.620 kg. šieno.

A. Naras.

Užmiršta sritis

Trečias LLKJS suvažiavimas atžymėjo vieną iš rimty komjaunimo organizacijų darbo trūkumų, tai blogą pirminių organizacijų darbą nesąjunginio jaunimo tarpe. Mūsų apskrities virš šimto jaunuolių dirba samdžiniais buožių ūkuose. Apskrities komjaunimo komitetas (sekretorius drg. Matiukas), o taip pat valsčių komitetų sekretoriai nei viena kartą nepravedė su šiaisiai jaunuoliais nė vieno susirinkimo, nė vieno pasikalbėjimo gynant jų ekonominius ir teisinis interesus arba kitaip kokiais nors klausimais ir temomis. Jie visai ši darba praleido pro pirsčius ir palaido savitakai.

Kiekvienas valsčiaus komjaunimo komitetas turi žinoti savo jaunimą dirbanti samdžiniais pas buožes, periodiškai pravesti su jais susirinkimus ir pasikalbėjimus, ginti jų ekonominius ir teisinis interesus tam, kad šis jaunimas artimiausiu laiku tapčia svarbiausiu ramsčiu komjaunimo organizacijų darbe ir aktyviai dalyvauti pravedamuose darbuose, patraukiant geriausius iš jų komjaunimo eiles.

J. Dunojietis.

I p̄i galbā agitatoriams

KLUBŲ - SKAITYKLŲ IR BIBLIOTEKŲ DARBO FORMA IR METODAI AIŠKINANT DIRBANTIESIEMS PENKMEČIO PLANA

Teisingai ir aiškiai aiškinti ketvirtojo penkmečio plano uždarbininkams, valstiečiams, tautojams ir intelligentijai istatymą apie naujajį stalinini penkmečio planą — pagrindinis ir garbingas visų kultūros prievietimo organizacijų ir įstaigų uždavinys einamajame momente.

Naudinga organizuoti klubus ir atsakymų vakarus, pažestus penkmečio planui. Dirbtis reikalinga taip: gyventojams iš anksto pranešama apie ruošiamą klausimą ir atstatymą vakarą ir kokia tema.

Siame darbui, pirmiau visko, turi būti paruoštas valsčiaus, kaimo, imonių ir įstaigų aktyvas, turi būti paruošti asmenys, kurie duos klausimus ir į juos atsakymus.

Kad užtikrinti klausimų galimą reikalingą, kad klubo vedėjas kelomis dienomis anksčiau surinktų klausimus, pateiktus raštu. Patalpoje galima pakabinti dėžę su užrašu; „Raštiškus klausimus dėkite čia.“ Vakaruose galima atsakyti ir ne į raštiškus klausimus. Atsakymui būtinai reikalinga pasiruošti. Būtinai 2-3 kartų mėnesį dirbantiesiems daryti pranešimus bei skaitytis paskaitas apie einamąjį momentą, apie esančius dabartinius uždavinius, apie ketvirtojo penkmečio planą. Laikraščių skaitymą dirbantiesiems, monant, galima padaryti idomi. Tam reikulai skaitančiajam reikalinga parinkti medžiagą skaitymui ir išsammoninti apie ką tenai kalbama. Po šio žemėlapioje žiūrėti kur tas viskas vyksta, kada gerai supras skaitytojas, tik tada pradėti laikraščio skaitymą klausytojams. Bibliotekos turi organizuoti skaitytojų konferencijas pasikalbėjimus.

Šiominis darbo formomis pasiskiamatai, kad skaitytojai geriau skaitys knygą ir žymiai padidės skaitytojų skaičius. Jegorovas

Senutė agitatorė

Zarasų apskrities pietuose Rimšėje gyvena Ruzalė Liudvikovna Aleksandrovič. Jos gyvenamajame kambaryje ant sienos kaba išpuoštas Lenino portretas, žemiau ant mažo staliuko guli VKP(b) istorijos trumpasis kursas ir laikraščius. 1946 m. vasario mén. 10 d. Ruzalė Liudvikovna Aleksandrovič Rimšės rinkimėje apylinkėje pirmoji atidavė savo balsą už komunistų ir bepartinių bloko kandidatus.

Ši moteris dažnai aplanko apskrities aktyvas ir valsčiaus darbuotojai. Kyla klausimas: kasgi toji Ruzalė Liudvikovna Aleksandrovič? Plačiau išsišnekėje paaškėjo, kad ši, antra pussimtį metų gyvenanti, moteris ant savo pečių yra pernešusi sunkią ir gana sudėtingą gyvenimo naštą. Ji puikiai prisimena 1917-sius Didžiosios Spalio Socialiastinės revoliucijos metus, matė tiesos kovą su melu ir agresija, du kart asmeniškai matė Leniną, du kart drg. Leninas širdingai spaude jai ranką. Sios moters sieloje, kaip ir visoje progresyvinėje žmonijoje, gimė neužmirša meilė

— Mes, tarybinės moterys, — sakė drg. Aleksandrovič, — visomis savo jėgomis prisidėdame prie greitesnio mūsų šalies atstatymo ir ketvirtojo penkmečio plano išvykdymo.

Sios pavyzdžingos agitatorės pavyzdžiu turėtų pasekti ir kitos. G. Seklys

Redaktorius
A. BRAŽIONIS